

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobce: **nezletilý Z. K.**
zastoupen zákonnou zástupkyní A. K.,
proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem 128 01 Praha 2, Na Poříčním právu 1

**o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2021 č. j. MPSV-2021/166294-924/5,
o příspěvek na péči**

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 12. 2021 č. j. MPSV-2021/166294-924/5 **se zrušuje** a
věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se nezletilý žalobce domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce České republiky – Krajské pobočky ve Zlíně ze dne 15. 9. 2021 č. j. 38071/2021/VME, kterým byl nezletilému žalobci přiznán příspěvek na péči ve výši 3 300 Kč měsíčně od června 2021. Žalobce namítal, že žalovaný nebral v potaz všechny jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje I . M.

lékařské diagnózy, které mu brání ve vykonávání vlastních životních potřeb. Pokud by žalovaný vzal v úvahu funkční vady zrakového postižení, došel by k závěru, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně není v souladu s hmotným právem, toto rozhodnutí by nepotvrdil a odvolání nezamítl. Nebyly zohledněny všechny potřeby, které s ohledem na zdravotní stav nezvládá. Nesouhlasí se závěrem žalovaného, který uvedl, že má zrakový handicap s tím, že posudkově se jedná o snížení zrakové ostrosti obou očí do pásma slabozrakosti s nystagmem a že se nejedná o těžké funkční postižení zraku. Žalobce uvedl, že se nejedná jen o tyto vady, ale je třeba přihlížet i k amblyopii – tupozrakosti, s níž má nemalé problémy. Jedná se už o funkční vadu.

2. Žalovaný v písemném vyjádření navrhl zamítnutí žaloby. Shrnul průběh správního řízení, odkázal na příslušnou právní úpravu a zopakoval závěry z posudku PK MPSV. Dle názoru žalovaného PK MPSV se vyjádřila ke všem namítaným základním životním potřebám uvedeným v odvolání (stravování, péče o zdraví, osobní aktivity, oblékání a obouvání, tělesná hygiena). V žalobě namítané oční postižení bylo posudkové komisi známo a v posudku je hodnoceno.
3. Krajský soud v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 s.r.s., zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů, včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
4. Ze správních spisů zjistil krajský soud následující skutečnosti. Rozhodnutím Úřadu práce ČR ze dne 15. 9. 2021 č. j. 38071/2021/VME byl nezletilému žalobci od června 2021 přiznán příspěvek na péči 3 300 Kč měsíčně s odůvodněním, že podle posouzení stupně jeho závislosti ze dne 26. 8. 2021 vypracovaném posudkovým lékařem OSSZ Vsetín s platností od 24. 6. 2021 bylo stanoveno, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc v těchto oblastech základních životních potřeb: a) stravování, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity. Nezletilý žalobce je osobou do 18 let věku, která se podle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákona o sociálních službách, považuje za osobu závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni I. (lehká závislost), neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopen zvládat tři základní životní potřeby a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. Proti uvedenému rozhodnutí podal nezletilý žalobce odvolání, o němž rozhodl žalovaný nyní napadeným rozhodnutím ze dne 20. 12. 2021 č. j. MPSV-2021/166294-924/5. Odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
5. Žalovaný jako odvolací správní orgán si vyžádal posouzení zdravotního stavu nezletilého žalobce Posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ČR. Z protokolu o jednání a z posudku Posudkové komise MPSV ze dne 2. 12. 2021 vyplývá, že posudková komise zasedala ve složení předseda komise MUDr. et MUDr. V. H., MUDr. A. P. – odbornost interní lékařství a tajemnice Bc. G. K. Posudek obsahuje výčet podkladů a lékařských nálezů, z nichž posudková komise vycházela, v diagnostickém souhrnu se uvádí, že u žalobce se jedná o myopiu gravis, amblyopii, nystagmus, opožděný pohybový vývoj (vestibulární syndrom), v anamnéze recidivující KHCD, bronchitidy dif. dg. při IgA a komb. proc. deficitu, alergie na laktózu, kasein, soju, bolest břicha v. s. při funkční zácpě 8/2021, doporučena režimová opatření, dieta. V posudku jsou obsažena zjištění ze sociálního šetření, z SPC Zlín, Školského poradenského zařízení, ze dne 7. 7. 2021, podle něhož se u žalobce jedná o snížení zrakové ostrosti obou očí do pásma slabozrakosti s nystagmem, z propouštěcí zprávy Nemocnice Agel Nový Jičín o hospitalizaci nezletilého

od 4. 8. 2021 do 8. 8. 2021 se závěrem: bolesti břicha při funkční zápcě, doporučena režimová a dietní opatření, rovněž nález z alergologie MUDr. Š. z 5. 3. 2021, dle něhož byly u žalobce zjištěny recidivující infekty KHCD, bronchitidy, objektivní nález poslechově na plicích a srdci bez patologického nálezu, také nález praktické lékařky MUDr. Č. z 20. 7. 2021, z něhož posudková komise konstatovala: stoj a chůze samostatná, chování nezletilého přiměřené, paměť přiměřená. V posudku se cituje také zjištění z lékařské zprávy z Fakultní nemocnice Brno, Dětské oční kliniky ze dne 11. 6. 2021. Z této zprávy posudková komise uvedla zjištění: okluzi nosí, nystagmus horní není, ODS horizontální nystagmus, při okluzi horší, v prostoru paralelní. Na fundu papily ohraničené, v niveu, myoptický konul., c. k. zahlédnuta, bez hrubých změn. Doporučené brýle zůstávají, okluze pokud snese. Posudková komise dospěla k závěru, že u nezletilého žalobce se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je u 5 letého chlapce myopia gravis, amblyopie, nystagmus, nesnášenlivost laktózy. Dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost samostatně zvládat základní životní potřeby je dokladován v lékařské zprávě z FN Brno, Dětské oční kliniky ze dne 11. 6. 2021. Nezletilý je dítětem se zrakovým handicapem, posudkově se jedná o snížení zrakové ostrosti obou očí do pásma slabozrakosti s nystagmem. Nejedná se dle názoru posudkové komise o těžké funkční postižení zraku. Hodnotí se vždy s korekcí. Nebyly prokázány anatomické nebo funkční ztráty obou horních končetin nebo anatomické ztráty obou horních končetin s nemožností využít protézu k uchopení věcí, praktická nebo úplná nevidomost obou očí, ani těžké duševní poruchy spojené se sociální dezintegrací. Posudková komise uvedla, že nezletilý žalobce nezvládne samostatně v přijatelném standardu ani s běžnými facilitátory pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav základní životní potřeby d) stravování, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity. Z doložených lékařských nálezů a posudkových kritérií nelze uznat jako nezvládnutelné základní životní potřeby a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, e) oblékání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby. Nic bližšího k tomuto závěru, vyjma základní životní potřeby e) oblékání a obouvání a f) tělesná hygiena, posudková komise neuvedla. K základní životní potřebě oblékání a obouvání posudková komise konstatovala, že k neschopnosti zvládat tuto základní životní potřebu dochází při anatomické nebo funkční ztrátě obou horních končetin, anatomické ztrátě podstatných částí obou horních končetin nebo anatomické či funkční ztrátě dolních končetin, těžkém funkčním postižením páteře s celkovým ztuhnutím a omezením exkursí hrudníku, při praktické či úplné nevidomosti obou očí a též při těžkých duševních poruchách spojených se sociální dezintegrací, kdy jsou tyto stereotypy narušeny, přičemž v lékařských zprávách nezletilého žalobce uvedené není zdokumentováno a popsáno. Posudková komise poznamenala, že metodika připouští potřebu pomoci nebo dohledu druhé osoby v daném věku dítěte, např. i nachystání oděvu apod. Posudková komise se dále vyjádřila k základní životní potřebě f) tělesná hygiena, kterou nezohlednila jako nezvládanou. Dle posudkové komise metodika v daném věku připouští potřebu pomoci nebo dohledu druhé osoby. Posuzuje se funkční či anatomická ztráta horních končetin s nemožností úchopu, závažný defekt kognice, nevidomost či těžká slabozrakost, sociální dezintegrace. Hygienu je schopna posuzovaná osoba zvládat s použitím předmětů denní potřeby nebo s využitím zdravotnických prostředků, např. sedačky ve vaně, madla, protiskluzné podložky apod. Za neschopnost hygieny se nepovažuje preventivní přítomnost druhé osoby z důvodu posílení jistoty dětí. U osoby se zhoršenou mobilitou, pokud je tato schopna měnit pozice svého těla, např. ze sedu do stoje nebo přeseďávat z místa na místo, má zachovalou schopnost úchopu a přidržování se,

dosáhne na potřebné věci (baterii, mýdlo), existuje předpoklad, že svede i celkovou hygienu ve sprchovacím koutu a s příslušným facilitátorem (sedák, madlo, protiskluzná podložka apod.). Preventivní dohled z důvodu případného rizika pádu na kluzkém povrchu při celkové hygieně dítěte nelze považovat za neschopnost zvládat tuto základní životní potřebu. V obecné rovině posudková komise v posudku konstatovala, že zvládání základních životních potřeb je nutné hodnotit v prostředí, ve kterém se posuzovaná osoba obvykle pohybuje a které by mělo být přizpůsobeno jejímu zdravotnímu stavu za účelem umožnění či usnadnění výkonu jednotlivých aktivit. Zdravotnímu stavu by mělo být přizpůsobeno nejen vybavení domácnosti, ale i další skutečnosti, zejména mají být použity i veškeré dostupné facilitátory, např. vhodná volba oděvu a obuvi, který lze s danou poruchou obléci či obout bez nutnosti druhé osoby (suchý zip, navlékač ponožek atd.), nákup potravin a tekutin v obalech, které je osoba schopna otevřít, chleba lze koupit již nakrájený, jeho namazání může být ztížené, ale není nemožné. Občasný dohled a usměrnění při sebeobslužných činnostech nepředstavuje každodenní nezvládání základní životní potřeby. Vždy je třeba zohlednit věk žadatele, v daném případě dítěte. Facilitující prostředky se používají u dítěte vzhledem k věku za asistence pečujících. Posudková komise uzavřela, že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu vyžaduje nezletilý žalobce každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby a není schopen zvládat tři základní životní potřeby. Je závislý na pomoci jiné fyzické osoby dle § 8 odst. 1 písm. a) zákona č. 108/2006 Sb., ve znění zákona č. 366/2011 Sb., ve stupni I. (lehká závislost).

6. Součástí spisové dokumentace je i záznam ze sociálního šetření, které bylo provedeno dne 23. 7. 2021 v místě bydliště nezletilého. V záznamu sociální pracovnice zaznamenala, že nezletilý žalobce má celodenní péči matky a dopoledne je v mateřské škole, kam ho denně doprovázejí i zpět rodiče. Od září 2021 dítě nastoupí do speciální mateřské školy, která je určena přímo pro zrakově postižené. Mimo školu a rodinu se nezletilý s nikým nestýká, nejeví zájem o sociální kontakt. Nemá žádné kamarády, kolektivu ve školce se straní. Matka s nezletilým denně musí trénovat zrak s použitím tabletu, který obsahuje speciální programy pro zrakově postižené. Dítě má zrakové postižení, byl mu diagnostikován nystagmus, krátkozrakost. Nezletilý má 12 dioptrií, vidí rozmazaně, kmitají mu zorničky, nic nezaostří. Dítě nemá pohybové potíže, samo chodí, běhá i po nerovném terénu, je schopno chůze do schodů i ze schodů, ovšem s doprovodem, který jej drží za ruku, neodhadne vzdálenost a velikost schodů. Na kole jezdit neumí, jen na koloběžce. Není orientovaný časem ani místem. Blízké a dobře známé osoby poznává. Ví, která je levá a pravá strana, pozná barvy i zvířata. Vše musí mít ovšem velmi blízko očí, aby věci či barvy rozeznal. Komunikace je schopný, ale je velmi málomluvný. Pečující osoba ráno nezletilého probudí, řekne mu, aby si došel na toaletu, poté ho navede do koupelny. Tam mu matka čistí zuby, omývá mu obličej a osušuje. Nezletilý se sám omýt ani vyčistit zuby nezvládne. Celková hygiena probíhá ve vaně. Tam si nezletilý chvíli hraje a poté jej matka omývá žínkou a následně sprchuje a osušuje. Stará se i o manikúru a pedikúru. Sám by se nezletilý nedokázal umýt, jen by si ve vaně hrál. Nezletilý má alergii na laktózu, jsou dny, kdy se pokálí, neudrží stolicí a nestihne ani nikam doběhnout, což se v poslední době stává často, a to jak doma, tak i mimo domov, s čímž je velký problém. Po výkonu fyziologické potřeby se dítě samo neočistí. To provádí matka vlhčenými ubrousky. V mateřské škole je s tímto problém. Oblečení dítěte chystá pečující osoba. Nezletilý nerozezná roční období, není schopen si zvolit oblečení adekvátně k počasí, nezná vrstvení oblečení, na oděv nevidí, nezaznamená, že je oděv naruby, dal by si levou botu na pravou nohu, nevidí štítek na triku, do nohavic se netrefí, neobleče si ani kalhoty, ani spodní prádlo. Dítě není schopno

se samo obléci ani obout. Tričko mu dá matka přes hlavu a dítě do něj nějak strčí ruce. Pomáhá mu matka. Nezletilý nezapne zipy, knoflíky, nezaváže tkaničky. Veškerou denní stravu připravuje matka, která se také stará o pitný režim nezletilého. Ten si nenaporcuje pokrm, neumí jíst příborem, matka mu vše porcuje, dítě jídlo nabírá lžící. Když jídla na talíři ubývá, už nevidí, kde co na talíři má a matka jej musí dokrmovat. Nevidí na dno talíře, matka mu musí asistovat a pomáhat. Nezletilý má speciální dietní stravu, kterou musí dodržovat. Sám se napije pítíčka z Jupíku se savičkou. Na otázky sociální pracovníce nezletilý nechtěl odpovídat, velmi se styděl.

7. Podle ust. § 7 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o sociálních službách (dále jen zákon o sociálních službách), příspěvek na péči (dále jen příspěvek) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Tímto příspěvkem se stát podílí na zajištění sociálních služeb nebo jiných forem pomoci podle tohoto zákona při zvládání základních životních potřeb osob. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.
8. Podle ust. § 8 odst. 1 zákona o sociálních službách, osoba do 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve a) stupni I. (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 3 základní životní potřeby, b) stupni II. (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 4 nebo 5 základních životních potřeb, c) stupni III. (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 6 nebo 7 základních životních potřeb, d) stupni IV. (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat 8 nebo 9 základních životních potřeb, a vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby.
9. Podle ust. § 9 odst. 1 zákona o sociálních službách, při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby: a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, d) stravování, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, h) péče o zdraví, i) osobní aktivity, j) péče o domácnost. Podle ust. § 9 odst. 3 téhož zákona schopnost zvládat základní životní potřebu uvedenou v odst. 1 písm. j) se nehodnotí u osob do 18 let věku.
10. Podle ust. § 9 odst. 4 téhož zákona, při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
11. Podle ust. § 9 odst. 5 téhož zákona, pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se vyhodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.
12. Podle ust. § 9 odst. 6 téhož zákona, bližší vymezení schopností zvládat základní životní potřeby a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis.
13. Krajský soud předesílá, že při rozhodování o příspěvku na péči je zásadním a rozhodujícím důkazem posudek o závislosti osoby. Správní orgány mají při posuzování žádosti o

příspěvek na péči jasně stanovená pravidla a meze, ve kterých se při svém rozhodování musejí pohybovat. V rámci posuzování stupně závislosti osoby na pomoci jiné fyzické osoby správní orgány vycházejí z příslušných posudků, v nichž je stanoveno, kterou ze základních životních potřeb osoba zvládá či nikoli; správním orgánům ani soudům nepřísluší činit medicínské závěry. U posudků je pak nutné, aby vyhověly kritériím stanovených v judikatuře Nejvyššího správního soudu na jejich úplnost a přesvědčivost (viz rozsudky NSS č. j. 5 Ads 80/2016-22, č. j. 5 Ads 254/2017-27 a mnohé další). Nejvyšší správní soud rovněž setrvale judikuje, že posudkové řízení je specifickou formou správní činnosti spočívající v posouzení zdravotního stavu občana a některých důsledků z něj vyplývajících pro oblast sociálního zabezpečení a důchodového pojištění. Jde o postup posudkového orgánu, jehož hlavním obsahem je posudková činnost, která předpokládá vedle odborných lékařských znalostí též znalosti z oboru posudkového lékařství. Výsledkem posouzení je potom odborný posudek, který je pro správní orgán stěžejním důkazem, a na který je správní orgán při nedostatku odborné erudice odkázán. Proto je třeba klást zvýšený důraz na jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost každého takového posudku. Tyto náležitosti posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k potížím udávaným účastníkem řízení, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, příp. z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně a přesně, aby nevyvstávaly žádné další pochybnosti. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, totiž správní orgán nemůže nahradit vlastní úvahou, pro niž nemá potřebou odbornou erudici (viz např. rozsudek NSS č. j. 6 Ads 299/2014-25). Nenaplnění uvedených požadavků je vadou řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.

14. Z odůvodnění rozhodnutí žalovaného plyne, že žalovaný vycházel z předmětného posudku PK MPSV. Konstatoval, že posudek byl vypracován posudkovou komisí v řádném složení, posudková komise provedla hodnocení základních životních potřeb z hlediska zdravotního stavu, jak byl doložen zdravotní a podkladovou dokumentací, včetně zdravotní dokumentace praktické lékařky MUDr. Č., odborných lékařských nálezů i z výsledků sociálního šetření úřadu práce. Odkazem na závěry posudkové komise žalovaný uvedl, že nezletilý žalobce nezvládá tři základní životní potřeby, a to stravování, péče o zdraví a osobní aktivity. K odvolacím námitkám nezletilého žalobce, že potřebuje pomoc i v oblasti stravování, oblékání a obouvání, tělesné hygieny, péče o zdraví a osobních aktivit, žalovaný odkázal na závěry posudkové komise, že nezletilý je dítětem se zrakovým hendikepem, posudkově se jedná o snížení zrakové ostrosti obou očí do pásma slabozrakosti s nystagmem a nejedná se o těžké funkční postižení zraku. Žalovaný dále uvedl, že nejsou potíže v oblasti příjmu stravy, u nezletilého se nejedná o těžkou podvýživu. Co se týče vyprazdňování a občasného úniku stolice, jsou tyto léčbou ovlivnitelné. Dle žalovaného velký podíl na úpravu vyprazdňování má dietní omezení, defekační nácvik a zdravé stravovací návyky. Konstatoval rovněž, že nebyly prokázány anatomické nebo funkční ztráty obou horních končetin nebo anatomické ztráty podstatných částí obou horních končetin s nemožností využít protézu k uchopení věci, praktická nebo úplná nevidomost obou očí, ani těžké duševní poruchy spojené se sociální

dezintegrací. Co se týká základní životní potřeby oblékání a obouvání, žalovaný citoval výše uvedené závěry z posudku posudkové komise. Co se týká tělesné hygieny, žalovaný uvedl, že metodika v daném věku připouští potřebu pomoci nebo dohledu druhé osoby. Posuzuje se funkční či anatomická ztráta horních končetin s nemožností úchopu, závažný defekt kognice, nevidomost či těžká slabozrakost, sociální dezintegrace. Dle žalovaného hygieny je nezletilý schopen zvládat s použitím předmětů denní potřeby nebo s využitím zdravotnických prostředků (sedačka ve vaně, madla, protiskluzná podložka apod.). Z posudku posudkové komise žalovaný k tomu dále citoval, že za neschopnost hygieny se nepovažuje preventivní přítomnost druhé osoby z důvodu posílení jistoty dětí. Dle žalovaného u osob se zhoršenou mobilitou, pokud je osoba schopna měnit pozici svého těla, např. ze sedu do stoje nebo přeseďávat z místa na místo, má zachovanou schopnost úchopu a přidržování se, dosáhne na potřebné věci, existuje předpoklad, že svede i celkovou hygienu ve sprchovacím koutu s příslušným facilitátorem (sedák, madlo, protiskluzová podložka apod.). Preventivní dohled z důvodu případného rizika pádu na kluzkém povrchu při celkové hygieně dítěte nelze považovat za neschopnost zvládat tuto základní životní potřebu. Její nezvládání žalovaný nezohlednil. Žalovaný rovněž uvedl, že při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k potřebě péče, která vyplývá z věku osoby a tomuto odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje. Mimořádnou péčí se rozumí péče, která svým rozsahem, intenzitou nebo náročností podstatně přesahuje péči poskytovanou osobě téhož věku.

15. V souladu s § 2a vyhl. č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, kterážto je prováděcím právním předpisem a obsahuje bližší vymezení schopnosti zvládat základní životní potřeby, posudková komise musí posoudit zvládnutí dané životní potřeby skrze dílčí aktivity vymezené pro jednotlivé potřeby v příloze č. 1 vyhlášky (viz rozsudek NSS č. j. 4 Ads 68/2014-37). Nezvládnutí, byť jen jedné z vymezených aktivit, znamená nezvládnutí dané životní potřeby (§ 2a vyhlášky). V posuzované věci byly jako žalobcem nezvládané základní životní potřeby uznány toliko d) stravování, h) péče o zdraví a i) osobní aktivity. Sporné jsou tedy základní životní potřeby a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby. Co se týká základní životní potřeby j) péče o domácnost, pak u dětí do 18 let věku se zvládání této základní životní potřeby vůbec nehodnotí. V dané věci soud vycházel z žalobní námitky žalobce, že žalovaný nebral v potaz všechny diagnózy, které byly u něho zjištěny a jež mu brání ve vykonávání základních životních potřeb a nevzal v potaz funkční vady zrakového postižení. Soud vychází z toho, že námitky žalobce se tedy vztahují k základním životním potřebám a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby, ohledně nichž správní orgány dospěly k závěru, že tyto základní životní potřeby žalobce zvládá. Krajský soud zastává názor, že závěry posudku PK MPSV ve vztahu k otázkám, zda nezletilý žalobce vyjmenované základní životní potřeby zvládá, nejsou úplné a přesvědčivé. To mohlo mít vliv na výši příspěvku na péči. V době rozhodování žalovaného byl nezletilý žalobce ve věku 5 let a bylo zjištěno, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je myopia gravis (krátkozrakost), amblyopie (tupoizrakost), nystagmus (rytmický kmitavý pohyb očních bulbů). Nezletilý má 11,5 dioptrií, vidí rozmazaně, kmitají mu zorničky, nic nezaostří. Především je třeba zdůraznit, že bylo namístě, aby žalovaný zhodnotil, zda uvedené základní životní potřeby nezletilý žalobce zvládá v přijatelném standardu oproti svým vrstevníkům, tedy ve vztahu ke zdravé osobě stejného věku. Dle názoru soudu posudková

komise se ve vztahu k uvedeným základním životním potřebám buď vůbec či zcela nedostatečně vyjádřila ke schopnostem nezletilého žalobce zvládat samostatně veškeré aktivity vyjmenované v příloze č. 1 vyhl. č. 505/2006 Sb., nehodnotila, zda z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je rozsah duševních, mentálních a smyslových funkčních schopností nezletilého žalobce dostatečný k pravidelnému zvládání uvedených základních životních potřeb, v čem spočívají limity dané jeho zdravotním stavem, zda je nezletilý schopen rozpoznat, provést a zkontrolovat správnost základní životní potřeby, to vše v přijatelném standardu ve srovnání se zdravými dětmi stejného věku. V posudku posudkové komise zcela schází hodnocení dle § 2b vyhl. č. 505/2006 Sb., podle něhož pokud osoba do 18 let věku nemá z důvodu nízkého věku a k tomu odpovídajícímu stupni biopsychosociálního vývoje ještě vyvinutou schopnost zvládat některou ze základních životních potřeb nebo některou aktivitu, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, není pro účely posuzování stupně závislosti považována za osobu, která je neschopna základní životní potřebu zvládat. To neplatí, pokud osoba z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu při zvládání základní životní potřeby nebo některé aktivity, které jsou vymezeny v příloze č. 1 k této vyhlášce, vyžaduje každodenní mimořádnou péči jiné fyzické osoby. Dle názoru soudu závěry posudkové komise jsou v příkrém rozporu se zjištěními plynoucími ze sociálního šetření, aniž by byly přezkoumatelným způsobem vysvětleny. V této souvislosti soud poznamenává, že v dané věci bylo rovněž namístě, aby potřebné skutečnosti byly, co se týká sociálního šetření, zjišťovány i od jiných relevantních osob, např. pedagogického personálu ve školce, kam nezletilý dochází, neboť i pedagogové by nepochybně rovněž mohli podat relevantní informace. Krajský soud dospěl k závěru, že posudek PK MPSV nelze považovat za úplný a přesvědčivý a je tak v konečném důsledku nepřezkoumatelný. Takovýto posudek nemohl být podkladem pro posouzení rozhodných otázek zvládání jednotlivých základních životních potřeb výše uvedených. Soud opakuje, že u posuzování dětí platí obecná zásada, že při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřebu se porovnává rozsah, intenzita a náročnost péče, kterou je třeba věnovat dítěti se zdravotním postižením, s péčí, kterou je třeba věnovat dítěti téhož věku bez postižení. Jak se podává z § 10 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Je tedy třeba odlišit potřebu pomoci, vyplývající z věku dítěte a tomu odpovídajícího stupně rozvoje jeho schopností, od potřeby péče, která vyplývá ze zdravotního postižení. Takovéto hodnocení v posudku PK MPSV zcela absentuje. Žalovaný proto nemohl mít v posudku posudkové komise dostatečný podklad pro posouzení rozhodných otázek zvládání základních životních potřeb citovaných výše.

16. Soud na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí je nutno zrušit pro vady řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s., neboť žalovaný vycházel z neúplného a nepřesvědčivého posouzení otázek zvládání základních životních potřeb a) mobilita, b) orientace, c) komunikace, e) oblékání a obouvání, f) tělesná hygiena, g) výkon fyziologické potřeby. Rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V dalším řízení bude třeba posudkové závěry posudkové komise doplnit tak, aby z nich bylo zřejmé, z jakých důvodů nezletilý žalobce zvládá či nezvládá bez pomoci jiné osoby aktivity v rámci výše uvedených základních životních potřeb, přičemž je na žalovaném, aby informace o jejich zvládání získal i od dalších osob, které jsou schopny je poskytnout, např. od pedagogů mateřské školy, kam nezletilý dochází.

17. Podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. nepřiznal soud žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť nezletilému žalobci, který měl ve věci zcela úspěch, prokazatelně v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 29.06.2022

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně